

Učiteljski Tovariš

Stanovsko političko glasilo UJU — Poverjeništvo Ljubljana.

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pisem ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din., za inozemstvo 80 Din. Člani pov. UJU plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davke posebe. Pošt. ček. rač. 11.197. Telefon 3112.

Ali je to prava pot?

Na poedine člane učiteljskih društev Pov. UJU — Ljubljana je bila razposlana sledeča okrožnica:

Dragi tovariši!

Ker je zadnja delegacija v Ljubljani pokazala, da je duh, ki vlada danes v naši organizaciji, čisto nasproten osnovnim načelom deklaracije, na kateri se je naša depolitizirana organizacija baje preustrojila pred tremi leti, nastane za vse, ki hočemo čuvati nad čistostjo deklaracije, potreba, da delujemo sistematično na preorientaciji mentalitete članstva v smislu deklaracije. Drug nauk, ki smo ga dobili na zadnji delegaciji, pa je ta, da je treba vsako delo pripravljati vse leto, če hočemo vspeti s svojimi zahtevami pri našem najvišjem foru.

Potreba tesnih stikov in enotnega nastopa po vseh društvi je dana torej sama po sebi. Da se zganemo enkrat z mrtve točke, pošiljamo Ti predvsem nekaj pojasnil in navodil, ki naj veljajo za vso našo letošnjo akcijo.

1. Radi informacij o položaju boš dobival po potrebi naša poročila iz centra, opremljena s potrebnimi kritičnimi argumenti ter tozadevna navodila za nastop pri društvenih zborovanjih. Priložili jim bomo tudi že izdelane resolucije, predloge, vprašanja, ki naj se izglasujejo.

2. Taki nastopi pri zborovanjih se morajo vedno organizirati. Opozicija, ki si je nadela nalogo priobiti deklaraciji brezposojno veljavo, nastopaj vedno enotno. Ozri se po značajnih in resnih tovariših, s katerimi si delo razdelite. Pritegniti je v to delo čim več Neprimorcev, da si ne da v roke argument o »primorski fronti«, ki se ga demagoško poslužujejo.

3. Vsi prejeti predlogi, vprašanja in resolucije — ali samo kritike, se prepišejo na posebne lističe in razdele med opozicionalce — deklarase.

Celoten nastop je po možnosti obravnavati na posebnem sestanku. Če to ni mogoče, se mora eden ali drugi žrtvovati, da obišče posamezne tovariše.

4. Vse prejete dopise drži tajno zaradi učinkovitosti pri nastopih. Obravnavajte predlagane dopise in situacijo v lastnem društvu samostojno. Po svojem preudarku delajte po potrebi predložene resolucije. Stiliščno storite to vedno — primerno vaši situaciji.

5. Opozicija nastopaj energično proti vsakemu poizkusu politične nestrpnosti. Toleranca je znak resnično kulturnega človeka. Ob volitvah v društvene odbore in delegacijo se opozicija ne brani mest, ampak jih celo zahteva. V organizacijskih razpravah izločite in zavračajte vsako politično merilo, oziroma noto pa naj pride od katerekoli strani. Organizacija bodi samo stanovska, razmerje med člani pa samo tovariško in tolerantno.

6. Po vsakem zborovanju potrebujemo od Tebe kratkega poročila o situaciji. V tem poročilu nam sporoči o sprejetih resolucijah, številčno razmerje glasujočih (torej tudi število glasov za propadle resolucije), o razpoloženju med člani (večina in opozicija) ter o najjačjih argumentih proti opoziciji. Nadalje potrebujemo imena dobrih opozicijskih organizatorjev in tovarišev, ter imena najvplivnejših nasprotnikov.

Poročila drži rajše nekoliko pesimistično, da nas ne zavajajo v napačno konkluzijo.

Materijal, ki ga na ta način zberemo, mora biti absolutno točen.

7. Prosimo pa nujno tudi Tvojih nasvetov in navodil. Pri lastnih poročilih Te bomo informirali tudi o situaciji v drugih društvi. To so najpotrebnejša navodila, če hočemo uspeti. Vemo, da se zavedaš, da nam ni za formalnosti, ampak le za resnično dobro organiziran splošen nastop. Eno leto tega dela in uspeh je zasiguran.

Prosimo Te za podobno poročilo o zadnjem vašem zborovanju. Vse dopise naslavljaj: Andrej Bensa, učitelj Moste pri Ljubljani.

Tovariški pozdrav!

Poverjeništvo je prejelo dosedaj že tretjo tako okrožnico. Na seji širjega sveta je bilo ugotovljeno, da take okrožnice niso poslale na poverjeništvo, ne na društva in tudi ne na društvene predsednike, ampak na poedine člane v društvi. Dočim je bila prva okrožnica podpisana, sta zadnji dve anonimni.

Predvsem mora poverjeništvo globoko obžalovati te pojave iz razloga, ker stojimo v težkem delu za šolski zakon, t. j. za materialne in pravne koristi vsega učiteljstva in šolstva, spričo česar bi bilo pričakovati v tem trenutku potrebne prevdarnosti in strnjivosti stanu. Iz tega razloga naj pade odgovornost na one, ki uprizarjajo ob taki priliki svoje eksperimente in tudi na one, ki jih podpirajo po društvi, če se bo slabila organizacija na tak način.

Ugotavljamo, da še nihče od razširjevalcev teh letakov po društvi ni jasno in resno dokazal, kje so se kršila osnovna načela deklaracije. Na skupščini je padlo pač proti vodstvu organizacije mnogo trditev in žalitev, za katere še do danes ni prejelo vodstvo potrebnih dokazov in ne zadoščenja.

Jasno je, da je namen okrožnicam sabotiranje pozitivnega dela vodstva, ker napovedujejo razpošiljalci gornjega letaka svojo sistematično nelegalno akcijo, razpošiljanje resolucij, predlogov in vprašanj po društvi za vse leto.

Popolnoma proti duhu deklaracije in proti tovarištvu in toleranci je pa sistem, ki ga uvaja gornja okrožnica med članstvo. Celo osebne liste se bodo vodile na podlagi tajnih poročil. To je organizacija v organizaciji!

Poštenega in resnega delavca za skupne koristi stanu in šole mora miniti vsaka volja do nadaljnjega dela. Za razmere, ki bodo

nastale, bodo odgovorni oni, ki jih ustvarjajo.

Resno in lojalno kritiko, ki ni bila žaljiva in je bila podprta s konkretnimi dokazi, je poverjeništvo vedno upoštevalo. Memorandum, ki so ga sestavili nekateri tovariši v svrhu ublažitve nesporazumljenj, si je takoj osvojilo ter ga je na to sprejel ožji in širji svet. Osnutek za nova pravila je sestavljen točno po sprejeti zagrebški resoluciji in jo je sprejel širji svet v najlepšem soglasju s edinim glasom predsednika radovljiškega društva proti nekaterim točkam. Ožji in širji svet je takoj izpolnil nekatere odseke, ko je iz ugovorov izprevidel, da so nastala nekatera nesporazumljenja. Poverjeništvo je vsem odsekem izdalo nalog, da izdelajo poslovniške za odsekovo poslovanje. Širji svet je šel v svojem tovarištvu in lojalnosti napram članom, ki se ne strinjajo s postopanjem poverjeništva tako daleč, da jim je dal priliko iznesti vse napake, ki so se izvršile ter pokazati boljše in uspešnejše pot za delo. Program, ki ga bodo ti člani razvili, bo poverjeništvo predložilo vsem društvom v razpravo.

S tem je dana popolnoma legalna pot, da se uveljavijo oni, ki niso zadovoljni s postopanjem poverjeništva ter moramo vsa druga nelegalna sredstva, kakor jih navaja gornja okrožnica, obžalovati, ker značijo ustvarjanje nepomirljivosti med članstvom in razkol za organizacijo v trenutku, ko se odloča o eksistenčnih vprašanjih učiteljstva.

Poverjeništvo je prepričano, da so dani vsi pogoji, da se lahko legalnim potom mirno in tovariško domenimo.

UJU — poverjeništvo Ljubljana.

Andrej Škulj,
poverjenik.

Josip Kobal,
tajnik.

Tretji samoizobraževalni tečaj pov. UJU v Ljubljani.*

22.—27. avgusta.)

Potreba po samoizobrazbi, ki jo učiteljstvo čedalje bolj občuti, je privedla že tretjič veliko število učiteljstva na samoizobraževalni tečaj. Šola in družba zahtevata od učitelja vedno več in ker mu učiteljstvo ni dalo zadostne opore, zadostnih nauk, ki bi mu bili podlaga pri vsem njegovem delovanju v šoli in izven šole, in tudi ker ne sme in noče zaostajati, marveč korakati vzporedno z duhom časa, zato išče novih virov, novih navodil na samoizobraževalnih tečajih. Mnogo pa jih je, ki še ne čutijo te potrebe.

* Ta dopis je bil namenjen za »Prosveto« ter se je priobčitev iz tega razloga zavlekla. Ker zaradi ureditve uredniškega vprašanja »Prosveta« ne izide, priobčujemo poročilo v »Učit. Tov.«, da še bolj ne zakasni.

Krožki, ki so bili ustanovljeni po prvem samoizobraževalnem tečaju z namenom, da med letom proučavajo in poglabljajo snov po smernicah, določenih na vsakoletnem tečaju, bi morali poslati vsaj po enega delegata, ki bi potem dajal navodila za delovanje krožka. Le če bi bili na tečaju zastopani vsi krožki, bi se moglo reči, da učiteljstvo pravilno pojmuje samoizobraževalno delo in čuti potrebo po njem. Ker pa je bilo letos od 130 ustanovljenih krožkov zastopanih le 58 (lani 67) moramo konstatirati, da ideja samoizobrazbe še ni našla pri vsem učiteljstvu onege odziva, kot bi to bilo želeli z ozirom na potrebo učiteljstva po samoizobrazbi in vedno nove zahteve šole in družbe.

Statistični pregled

udeležbe pri predavanjih na III. samoizobraževalnem tečaju od 22. do 27. avgusta 1929.

Dne		Vpisanih			Navzočih		
		tova-rišev	tova-riše	skupaj	tova-rišev	tova-riše	skupaj
22./8.	dop.	57	65	122	52	63	115
	pop.	59	67	126	27	38	65
23./8.	dop.	68	78	146	57	68	125
	pop.	70	81	151	31	45	76
24./8.	dop.	78	90	168	59	73	132
	pop.	—	—	—	—	—	—
26./8.	dop.	83	97	180	53	65	118
	pop.	—	—	—	—	—	—
27./8.	dop.	84	103	187	44	71	115
	pop.	—	—	—	—	—	—
Skupaj		499	581	1080	323	423	746
Povprečno		71:3	83	154:3	46:14	60:43	106:6

KATERI KROŽKI SO BILI ZASTOPANI NA TEČAJU.

Sv. Ana v Slov. gor. — Artiče —, Sv. Barbara v Halozah —, Slovenska Bistrica 1, Bizelsko-Pišce —, Sv. Bolfenk —, Borovnica 4, Braslovce —, Brežice 2, Celje 3, Cerklje ob Krki 3, Črenšovci —, Cerkljica 3, Cirkovci —, Čadram —, Črna-Mežica —, Črnomelj 2, Dobrovnik —, Domžale —, Grosuplje —, Guštanj 2, Hoče —, Hrastnik 1, Št. Ilj v Slov. gor. 1, Št. Ilj pri Turjaku —, Iška vas 3, Sv. Jurij ob juž. žel. —, Sv. Jurij ob Ščavnici 2, Sv. Jurij ob Pesnici —, Št. Janž pri Dravogradu —, Jesenice 3, Kamnik 5, Kapela —, Kočevje 2, Konjice 1, Kostanjevica 5, Kranj 6, Križevci 1, Sv. Križ pri Ljutomeru 1, Krško 3, Laško 1, Sv. Lenart v Slov. gor. —, Dol. Lendava 3, Litija 3, Ljubljana 22, Ljutomer 2, Logatec 7, Sv. Lovrenc 2, Sv. Lovrenc na Pohorju —, Lož —, Luče —, Marenberg 2, Maribor 5, Maribor okolica —, Sv. Martin na Pohorju —, Metlika 1, Mokronog 3, Moravce —, Moste 3, Motnik —, Mozirje —, Murska Sobota 2, Muta —, Vuzenica —, Negova —, Sv. Pavel pri Preboldu —, Novo mesto 5, Ormož 1, Petrovče —, Pilštanj —, Podčetrtek 1, Podgorje 1, Podsreda —, Pragersko

Rok za „NAŠ ROD“ je podaljšan do 4. decembra. Na delo za naš mladinski list!

LISTEK.

† Milka Rajšp-Stadlerjeva.

Dne 7. t. m. nas je presunila pretresljiva vest o nenadni smrti naše ljube tovarišice ge. Milke Rajšp-Stadlerjeve, učiteljice v Kozjem. V ponedeljek je še poučevala, v četrtek pa so jo položili na mrtvaški oder kot žrtev neusmiljene davice.

Iz vzgledne rodbine Stadlerjeve se je rodila l. 1902. v Sv. Petru pod Sv. Gorami, maturirala je l. 1922., služila eno leto doma in 6 let v Kozjem. Pred dvema letoma jo je združil idealno srečni zakon z g. Zoranom Rajšpom, sinom našega uglednega tovariša, upok. ormoškega upravitelja g. Jos. Rajšpa. Zapustiti je morala edinega sinčka v nežni starosti osmih mesecev.

Ogromna množica tržanov, znancev in stanovskih tovarišev, ki se je zbrala k maši zadušnici je pričala o njeni priljubljenosti. Preden so jo dvignili na mrtvaški voz, da jo prepeljejo v rojstni kraj k večnemu počitku v rodbinski grobnici, ji je zapela šolska mladina z rosnimi očmi do globine srca segajočo, ganljivo pesemco v slovo. V imenu učiteljstva pa se je poslovil od nje tov. I. Hernauss s sledečimi besedami:

Tvoji tovariši se hočejo posloviti od Tebe, draga Milka. Pač nihče ni mislil, da se bomo na tak način poslovljali od Tebe.

Nepojmljivo za nas je zopet posegla usoda s kruto roko v našo sredino in izruvala mlado bitje, ki se je pravega življenja začelo pravkar šele zavedati.

Mirno in srečno se je razvijala njena življenska pot. Skromna, marljiva in zadovoljna v svojem poklicu si je izbrala moža, kateremu se je nagnilo njeno srce in pred nekaj meseci je doživela največjo srečo žene, srečo materinstva. Zapustiti je morala vse: poklic, mo-

ža, otročička. Najvišja sreča nosi v kali najhujšo boleost. Zapustiti ljubljene otroke v trenutku, ko mu je mamica še ves svet. Mi ne moremo pojmovati vso grozoto telesnih in duševnih muk in trpljenj, ki jih je morala prestopiti uboga Milka, preden je zatisnila svoje ljubeče oči.

Bila je učiteljica; pičlih 7 let ji je bilo odmerjenih. Vsi, ki smo poznali njeno delo, vemo, kako pridno in vestno je opravljala svojo službo. Poklic ji je bil sveta dolžnost. Imeli smo večkrat priliko opazovati, da se je kljub hudi boleznim premagovala, samo da ne bi trpela šola. S svojo priprosto prijaznostjo si je pridobila na mah srca otrok in staršev, ki bi si ne mogli želeli vzornije vzgojiteljice svojih otrok.

Bila pa je tudi vneta in zvesta članica učiteljskega društva. Kot dolgoletna tajnica je imela mnogo skrbi in posla z društvenimi zadevami. Težko nam bo pri srcu, kadar se bomo zopet sestali, a naše Milke ne bo več med nami.

In vi, otroci, kadar boste vstali v šoli k molitvi, spomnite se vaše blage učiteljice in njenih nauk. Sklenite pri sebi, živeti in se ravnavati tako, da bi tega lahko bila vesela ona, ki ne more biti več med nami.

In vi, starši, ki ste z njo izgubili najskrbnejšo sovzgojiteljico, sklenite jo tudi vi iskreno v svoje molitve in jo postavite kot vzgled svojim otrokom.

Tako naj živi med vami njen spomin. Solzne oči se bodo ozirala in Te iskale, a skrbne žene, ljube mamice, drage hčerke in sestre ne bo več nazaj. Gleda na vas in vas čaka tam, kjer ni več zemeljskih bridkosti. Spavaj v miru, draga Milka, nepozabljena od vseh, ki so Te poznali!

Mrtvaški voz, ves obložen z vencami v cvetjem je krenil proti Sv. Petru. Vsi, vsi smo ga spremljali še en kilometer daleč, potem pa smo se razšli tiho s potrtem srcem.

H. A.

IVAN ALBREHT:

„Odsevi“.

8°, 57 str., cena 15 Din, Celje 1929, komisijska založba »Zvezne tiskarne« v Celju.

To je zbirka pesmi, ki bi jo morala imeti vsaka šola. Vem, ta in oni bo zamrmral: »Pesmi za učiteljsko knjižnico?« In vendar je tako; zakaj v sedanji materialistični in senzualni dobi je dobro in potrebno — posebnost vsakega vzgojitelja — da se poglubi bi tu in tam sam vase in v tok življenja, ki drvi mimo njega, in ki ga hoče z vso silo potegniti v mlakavo materializma in senzualizma. Ali ni čudno, da imamo vedno in vedno na jeziku besedico »vzgoja«, pa vendar zmajujemo z glavo ob misli: »Kaj? — Da, čudno je to; in vendar, česar človek sam nima, tega tudi drugim dati ne more; zakaj prazna duša in prazno srce — sešeno to zadnje — sta puščava, kjer ne more rasti nobena plemenita rastlina iz vrst onih, ki jih štejemo med — čednosti. To je dobro vedel tudi eden izmed naših največjih narodovih vzgojiteljev, t. j. Ivan Cankar, ki pravi v svojih »Podobah iz sanj« nekako takole: ... »in ravno pesem ima tisto moč, ki odpre duši in srcu duri na iztežaj«. ... Toda, koliko ljudem? — Neznatno število jih je!

In zakaj? — Pretežna večina nas gre skozi življenje, ne da bi znali gledati vanj, pa makari nam odmakne zapah še bolj na iztežaj, nego nam ga je v ti zbirki pesmi Ivan Albreht. Vem, ni prijetno gledati v ogledalo resničnega življenja in zaradi tega veruje le malokateri v sv. Šembiljo — življenje, ki gre mimo nas; zakaj vsak vidi v življenju le sebe samega; in zaradi tega bodo ljudje klali najboljše ljudi še dolgo in ne bo še kmalu k nam po pesniku prorokovanega časa o paradizu; in do paradiza bomo prišli le tedaj, če se bomo znali poglabiti v življe-

nje tako, kot se zna Ivan Albreht; in ob ti poglobitvi ni čudež, če dojde do misli — da človeka nikar.

Cenim to pesem nad Simon Gregorčičevo; zakaj ta jo je zajel iz lastne nesreče, a Ivan Albreht jo je zajel iz nesreče milijonov ljudi.

In kaj je v našem življenju — sešeno v današnji materialistični in senzualni dobi — ljubezen? — To vam pove Ivan Albreht prav lepo v svojem ciklu »Mimogrede«.

Ivan Albrehtov »Križev pot«, je cikel, ki mu ga ni izlepa para; zakaj, komur ob III. in IV. postaji ne zadrtita duša in srce — ni človek; menim v pravem pomenu besede. In zadnja postaja? — Ne, to mora brati vsak sam.

»Vagabundova protina...« zopet krasni odlomki, ki vodijo človeka skozi življenje polno solca in polno teme. Toda, kaj je tema za človeka, ki more od koncu koncev reči:

»Vse rad trpim — Vendar nikoli še mrtvemu ne dale bi miru ni tvoje boli.«

Menim, da pravi prerok ne more mirovati do konca svojih dni. Naprej! ... Seveda, kolovratiti po svetu (kot pravimo) s treburhom za kruhom, pa ni prijetno; sešeno za inteligenta ne; in vsaj en izvod od vsake zbirke pesmi (ne samo Ivan Albrehtove) ni nemogoče za vsako šolo in za vsakega učitelja in učiteljico v »Dravski banovini«. In kaj bi imeli od tega? — Zadel bi dve muhi z enim samim udarcem; naši pesniki in pisatelji bi delali z veseljem in naše vzgojno ozorje bi se ob takih delih — sešeno kar se tiče srca — razširilo bolj, nego pa se more ob sami (po drugih požvečeni) pedagoški hrani. Ali, samo ono iz življenja zajeto, more roditi novo življenje; in v tem tiči vrednost in pomen dobrih literarnih del za vsakega učitelja-vzgojitelja.

Janko Polák.

Uspehi za „Naš rod“: Stari trg 276 — 100%; Breznica 151 — 75%; Komenda 135; Guštanj 234 — 97,5%.

IZVIRNE FRANCOSKE PASTILJE

VALDA

PRODAJAJO
vse
LEKARNE IN DROGERIJE

proti PREHLAJENJU, GRIPI, INFLUENCI itd.

Prevalje — Ptuj 3, Radeče 2, Gor. Radgona 1, Radovljica 4, Raka — Ribnica 2, Rogaska Slatina — Sv. Rupert — Semič — Sevnica 3, Slovenjgradec 2, Stari trg — Stogovci-Apače — Studenice — Šmarje-Rogašec 1, Smartno ob Dreti — Smartno pod Šmarno goro 2, Smartno pri Slovenjgradu 1, Šoštanj — Teharje — Sv. Tomaž — Toplice — Trbovlje II. 3, Trbovlje-Vode 2, Trebnje — Sv. Trojica v Slov. gor. — Tržič — Velenje 2, Velika Dolina — Velika Nedelja — Velike Lašče 2, Vič 3, St. Vid nad Cerknico — St. Vid-Preska 3, St. Vid pod Ptujem — St. Vid pri Stični 2, Vinica 1, Višnja gora — Vitanje — Vodice — Vojnik — Vransko — Vrhnik 2, Zabukovje — Zagorje 2, Zalog 6, Zalec — Žiže — Žiri — Zreče — Žužembek 2. Poleg gornjih se je udeležilo tečaja tudi 18 gostov, ki pa ne pripadajo gornjim krožkom.

Potek tečaja.

Samoizobraževalni tečaj se je vršil v dvorani Delavske zbornice, kjer se je vršila že pokrajinska skupščina UJU. — Tovariš Skulj je otvoril ob 9. uri tečaj v imenu poverjenišva in pozdravil udeležence. Že takoj pred predavanjem so bile urejene vse formalnosti in je bilo tudi sklenjeno izvoliti za vsako predavanje posebej vodjo diskusije in zapisnikarja. — Pri vsakem predavanju naj bo navzoč po eden član vodstva poverjenišva. Razun tega sta bila izvoljena v vodstvo tečaja še tov. dr. Zgeč in Pahor.

Prvi dan je predaval tov. Gustav Šilih: O moderni psihologiji in vzgoji, ki je v svojem predavanju podal v lepi obliki stremeljenje moderne psihologije in vzgoje. Debata, ki se je razvila o predavanju samem in ki je trajala do 12. ure in od 15 do 19. ure, je privedla debaterje, kakor tudi poslušalce do povsem jasnih pojmov in razumevanja stremeljenj moderne psihologije in vzgoje. Konstatiralo se je predvsem, da more obstojati psihologija le v zvezi z ostalimi vedami, in da sama zase ne more doseči svojega smotra, pač pa pripravljati pot delovni šoli, ni pa edini temelj iste.

Tov. Šilih je navedel še nekaj naslovov knjig, potrebnih za temeljiti študij psihologije, nato pa je bila debata zaključena.

Drugi dan so posetili tečaj prosvetni inspektor g. dr. Lončar, oblastni šolski nadzornik g. Lužar in tajnik oblastnega šolskega odbora g. Slapšak, ki jih je ob otvoritvi pozdravil tov. Skulj.

Referat: Strnjen pouk v teoriji in praksi, ki ga je podal tov. Vranc Ernest, je imel predvsem namen pokazati smeri nove šole in bo služil vsem, ki se zanimajo za šolsko reformo, kot podlaga pri njihovem nadaljnjem delu v tej smeri. V ilustracijo praktične smeri strnjenega pouka, je sestavil tovariš Vranc tudi tedenske slike in razdelitev vsega pouka v prvem razredu v obliki tedenskih koncentracijskih skupin, ki jih je sam izdelal in tudi preizkusil.

Po predavanju se je g. dr. Lončar zahvalil za pozdrave, poudarjal potrebo šolske reforme, ne le v osnovni in meščanski šoli, marveč tudi na srednji šoli in spodbujal učitelstvo, da deluje v tej smeri.

Debata, ki je trajala dopoldne in tudi popoldne, je privedla do razčiščenja vseh pomislekov glede šolske reforme in je končno bilo konstatirano, da je sprememba našnjega šolskega dela potrebna in to iz psihološkega in sociološkega vidika in da je strnjen pouk primeren za izboljšanje šolskega dela.

Tretji dan je predaval tov. dr. Zgeč o temi: Ali naj učitelj študira psihologijo ali sociologijo in kako? in je v svojem temeljitem referatu poudarjal potrebo študija psihologije in sociologije in delovanja v šoli na podlagi tega študija. Priporočal je tudi popisnice, ki naj bi bile podlaga učitelju pri spoznavanju socialnih razmer, v katerih otrok živi.

Debata se je vršila le dopoldne in so prišli udeleženci tečaja do naslednjih sklepov: 1. Konkretni primeri, ki jih učitelj srečuje v šoli in izven nje, so primerno izhodišče učiteljske samoizobrazbe. 2. Popisnice so primerne kot podlaga za opazovanje in proučevanje otroka, njegovega miljeja in šolske okolice. 3. Proučevanje naj služi kot podlaga za vse drugo delo učitelja. 4. »Popisnik« in »Šolska Matica« morata sodelovati pri učiteljski samoizobrazbi.

Dr. Zgeč je nato navedel nekaj knjig potrebnih za širšo izobrazbo učitelstva. Sprožena je bila tudi misel, naj bi se drugi dan (v nedeljo) vršil skupni izlet. Ker se pa ni nihče javil, je skupni izlet odpadel.

Četrty dan je bil posvečen kmetijstvu in je predaval tov. Furlan Janko o temi: Kmetijstvo in učitelj. V svojem referatu je podal natančen statistični pregled našega kmetijstva in njega razvoj in obenem pa tudi navodila, kako naj deluje učitelj za povzdigo kmetijstva v šoli in izven nje.

Med debato se je poudarjalo tudi potrebo gospodarskega pouka na podlagi borznih poročil, praktično učiteljevo delo na vrtu, ki naj bo vzor prebivalstvu dotičnega okraja, študij krajevnih razmer, da se potem ve v kateri smeri započeti izvenšolsko delo.

Mnenja glede učiteljevega delovanja med kmetiskim ljudstvom so bila precej različna, dočim so eni trdili, da bo našel učitelj pravo pot do kmeta, le če se bo praktično udeleževal pri kmetijskem delu, predvsem na šolskem vrtu, so bili drugi mnenja, da bo to dosegel le s pomočjo socialnega študija krajevnih razmer. Vsi debaterji so navajali primere iz lastnega delovanja med narodom.

Po končani debati so bile sprejete naslednje tri točke: 1. Kmetijsko blagostanje je temeljno vprašanje vse duhovne in snovne kulture našega naroda. 2. Učiteljstvo naj natančno spozna razmere svojega okoliša na podlagi stikov in prijateljskih odnosov s prebivalstvom. 3. Kolektivno se v teh zajednicah obravnavajo in rešujejo vsi domači problemi okrog centralnega gospodarskega problema v dotičnem okolišu, in z ozirom na splošne potrebe celokupne naše produkcije.

Zadnji dan se je vršilo predavanje tov. Gruma: Učitelj kot prosvetni delavec in družništvo. V svojem referatu je podal predavatelj predvsem zgodovinski pregled družništva in poudarjal potrebo učiteljevega delovanja na zadržnem polju.

Iz njegovega predavanja sledi: 1. Učiteljstvo naj se udeležuje ne le na prosvetno kulturnem, temveč tudi na gospodarskem polju, ki je podlaga vsakemu nadaljnjemu napredku našega naroda. 2. Povsod, kjer so dani predpogoji za ustanovitev te ali one druge, naj učiteljstvo sodeluje in se naj potom praktičnih tečajev usposablja za delovanje na zadržnem polju. 3. Poverjenišvo naj bo centrala vsega zadržnega delovanja naših vrst in vodi naj se evidenca onega učiteljsva, ki je aktivno na zadržnem in gospodarskem polju.

Med debato se je posebno opazil apel mlajšega učiteljstva, naj se v bodoče prirejajo bolj praktični tečaji, ki zaležejo mnogo več nego zgolj teoretična razmotrivanja.

Končno je bil sprejet sledeči predlog: Izobraževalni tečaj uvidi potrebo, da se poleg teoretičnih prired v prihodnjih letih predvsem praktični izobraževalni tečaji za učiteljstvo, to je: zadržniški, knjigovodski, kmetijsko-nadaljevalni, gospodinjstvo-nadaljevalni, praktični tečaj za uvajanje v narodno prosvetno delo in za reformo šole, to je v delovno šolo.

Popoldne istega dne je razložil tov. Šuligoj način sestavljanja Stratz-ovih tabel, kakor jih je on sestavil o razvoju šolske dece na šoli Trbovlje-Vode, in ki jih je tudi že prej razstavil na tečaju.

Zvečer se je vršil poslovljni večer, ki so se ga udeležili vsi udeleženci tečaja, razen onih, ki so že prej odpotovali. Večer je bil zelo animiran in so udeleženci v vselem razpoloženju zaključili tečaj. Tov. Volaričeva je s svojo šaljivo improvizacijo tudi pripomogla do prijetnega zaključka uspešnega tečaja.

DRAGO GORUP & Co.

LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 14/II.

Izdelava in prodaja
damske in moške
konfekcije. — Naročila po meri se izvršujejo hitro in točno.

En gros. En detail.

Splošne vesti.

— Šolsko praznovanje 1. decembra 1929. Vse šole na kmetih obveščam, da se tudi letos vrši proslava praznika narodnega ujedinjenja dne 1. decembra, čeprav je ta dan nedelja in so mnoga šolska upraviteljsva zaprosila, da se proslava tega dne preloži na dan 30. novembra ali 2. decembra. Glede praznovanja 1. decembra v ljubljanski škofiji odreja dogovorno s škofijskim ordinariatom v Ljubljani naslednje: V krajih, kjer sta dva ali več duhovnikov, naj se udeleži šolska mladina 2. službe božje, ki se začne običajno ob 10. Ta maša naj bo namenjena v prvi vrsti šolski mladini, po maši pa je odpeljati otroke k slavnosti v šoli. V krajih pa, kjer je samo en duhovnik, ki opravlja samo po eno nedeljsko mašo, naj se šolska upraviteljsva dogovore z župnimi uradi, ki bodo dobili potrebna navodila od svojega škofijskega ordinariata. Šolski upravitelji lavantinske škofije naj dogovorno s tamkajšnjimi cerkvenimi predstavniki izposlušajo, da se praznik 1. decembra praznuje — če je le možno — analogno kakor v ljubljanski škofiji. — Za bana: Dr. Lončar.

— Zastopstvo poverjenišva pri g. banu dravske banovine. V petek dne 22. t. m. se je zgledala deputacija pov. UJU pri banu dravske banovine g. D. Srncu. Poverjenik tov. Andrej Skulj je nagovoril g. bana sledeče: Gospod ban! V imenu slovenskega učiteljstva, združenega v Udruguju Jugoslovenskega Učiteljstva — poverjenišvo Ljubljana, Vas gospod ban, ob nastopu Vašega visokega zvanja iskreno pozdravljamo in Vam prinašamo čestitke celokupnega učiteljstva. Z novo razdelitvijo države v banovine, je združeno vse naše šolstvo v kraljevski banski upravi, kakor je bilo takoj po našem osvobo-

jenju. — Enotnost našega šolstva je bila vedno smer združenega učiteljstva, ki je tudi dokazalo to svoje stremeljenje s tem, da se je združilo v skupni in enotni stanovski organizaciji, brez razlike naziranja in prepričanj. — Namen združenega učiteljstva in naloga organizacije je, dvigniti šolo, vzgojiti kulturno in gospodarsko ne le mladino, ampak tudi ljudstvo. — Ker ima tedaj organizacija s šolsko upravo enake cilje, nam dovolite g. ban, da Vam izrazimo prošnjo, da tudi Vi, kot predstavnik šolske oblasti upoštevate želje in potrebe organizacije, ki je imela vedno pred očmi napredek in blaginjo našega ljudstva. — Prepričani, da boste vedno blagohotno naklonjeni našemu stanu Vam želimo v imenu vsega združenega učiteljstva, ob nastopu Vašega težkega in odgovornega mesta, najboljši uspehe v prid domovine, zagotavljajoč Vas, da boste našli v učiteljstvu vselej iskrene in požrtvovalne delavce. — G. ban je v svojem odgovoru poudaril, da ceni visoko učiteljski stan in pripozna veliko važnost, ki jo ima narod in država. Ob pruski vojni je rekel državnik Moltke, da je zmagal v tej vojni osnovnošolski učitelj. V popolnoma enakem položaju se nahaja tudi naša država in uverjen sem — je rekel g. ban — da bo tudi tu storilo nacionalno učiteljstvo svojo dolžnost. — Nato so zastopniki izmenjali z g. banom nekaj misli o kmetitsko in gospodinjstvo-nadaljevalnem šolstvu. G. ban je poudaril izobrazbo učiteljstva v to svrhu. »No, vidite, našli smo se takoj ob prvem vprašanju in upam, da bo tako tudi vnaprej,« je dejal g. ban ob slovesu in obljubil, da bo podrobno še razgovarjal o težnjah učiteljstva, ko mu bo čas dopuščal.

Termin za naročanje »Našega roda« podaljšan do 4. decembra. Ker so mnoge šole naknadno zahtevale novih naročilnic, smo primorani podaljšati termin za teden dni, to je do 4. decembra. S tem dajemo priliko tudi ostalim šolam, zlasti tistim par tucatov, ki se doslej še niso zadovoljivo odrezale, da privabijo še novih naročnikov. Do Miklavževega morajo biti torej vsa naročila pri upravi in ne bomo tega termina pod nobenim pogojem več podaljšali. Ponovno opozarjamo, da bomo poslali samo toliko listov, kolikor bo vplačanih.

— 42 učencev = 100% elementarnega razreda v Studencih pri Mariboru naroča »Naš rod«! Pač jasn dokaz, kako navdušenje je za novi list, ki bo odgovarjal tudi razmeram delavskega otroka! Kakor je bilo javljeno, bo list v skladu z zmoglostmi elementarnega razreda, zato bo tisk za to deco večji. To so pozdravili tudi delavski starši že na prvem roditeljskem sestanku. Ako bo list ugajal, bo brezdvomno vsa deca ostala stalen naročnik novega lista. Tovariši in tovarišice, posnemajte! Če je to mogoče v delavskem kraju, kjer prilike niso najboljše, zakaj bi bilo to nemogoče v ugodnejših kmetiskih občinah?!

— Diskuzijski sestanek Pedagoške centrale v Mariboru. Dne 19. t. m. je poročala tov. Mlinaričeva o V. svetovni konferenci, ki se je vršila pretekle počitnice od 8. do 22. avgusta v Helsingöru na Danskem. Konferenca se je udeležilo okoli 2000 vzgojiteljev vseh delov sveta, vseh narodnosti in vseh kategorij, tako da se je zborovanje razvilo v pravo mednarodno manifestacijo vsega naprednega učiteljstva, ki stremi za svojim bodnim razvojem otrokovih ustvarjajočih sil. Predavanja so se vršila v 26 skupinah, izmed katerih je predavateljica doslej v kratkih potezah poročala o tehle: Učni načrti, izpiti, psihologija in nova vzgoja, seksualna vzgoja, umetniška vzgoja, nove šole v praksi (Hamburg, Dunaj). Predavanje se nadaljuje dne 3. decembra.

— Nova pomožna šola za slabonadarnjene otroke v Zemunu. Na predlog šolskega nadzornika je zemunska mestna občina odstopila državi eno svojih šolskih poslopij, v katerem se bo namestila pomožna šola za slabo nadarnjene otroke. Ta pomožna šola bo tretja te vrste v naši državi. Prva taka šola je bila ustanovljena v Ljubljani, druga v Mariboru ter pomožni razred v Mostah pri Ljubljani. — Čehoslovaška ima 32 pomožnih šol za slabonadarnjeno deco, Švica 125, Avstrija 81, Nemčija 1314, od teh 157 poklicnih pomožnih šol.

— Tovarišice — ne prezrite! Učiteljci, usposobljeni za vodstvo kmetitsko-gospodinjstvih nadaljevalnih šol se odpira potom zamenjava možnost takojšnje zasedbe prvovrstnega službenega mesta. Kraj spada med najlepše v Sloveniji in leži ob eni glavnih železnih prog. Ponudbe na vodstvo šole. Naslov iste na razpolago v upravi »Tovarišice«. Interesentinje naj se javijo najkasneje tekom 10 dni. V pošte pridejo samo mlajše moči — do približno 30 let.

— Ljudska samopomoč v Mariboru naznanja vsemu cenj. učiteljstvu Slovenije, da razpošlje prihodnje dni na vsa šolska upraviteljsva svoje prospekte (pristopne izjave) s prošnjo, da dajo ista med cenjeno učiteljstvo cirkulirati. Pri tej priliki opozarjamo posebej na ugodnost oddelkov A/II., B/II., C/II., D/II., v katere se sprejmejo vse zdrave osebe od 1. do 90. leta, kakor tudi na oddelke A, za mladoletne otroke od 1. do 16. leta.

— Knjige Slov. šolske Maticе so v tisku, a med priplaščenci še manjka veliko število učiteljstva. Izidejo štiri knjige: Zbornik, Pibovec: Osnovni razred, Jurančič: Iz našega roda za narod in prof. dr. Ozvald: Duševna rast otroka in mladostnika. Če bi komu služila le ena od teh knjig, je članarina že krita! A služile bodo vsakemu bržčas vse.

Ta namen je imel odbor pred očmi, ko je odločil o izdajanju knjig. Ni torej vzroka, da bi se ne naročil vsak učitelj brez izjeme na matične knjige. Na to je gradil odbor, ko se je odločil, da izda letos štiri knjige. Če se je varal, bo primanjkljaj. Dvomimo, da sploh katero slično društvo na svetu — tudi pri velikih narodih — izdaja svoje knjige za tako nizko ceno. To zmore Slov. šol. Matica le z idealizmom; avtorji pišejo skoraj zastojni, odbor pregleduje in ocenjuje rokopise za stonj, tiskarne silimo s tarifi na minimum. Ta idealizem izvira iz zavesti, da je obstoj Slov. šol. Maticе predpogoj za napredek šole in vzgoje pri nas. In z napredkom vzgojstva je v zvezi tudi družabni in gmetni položaj učiteljstva! Zdelo se nam je potrebno, da na vse to opozorimo učiteljstvo. Upamo, da se odločijo za naročbo tudi oni, ki se še doslej niso. Tajnik.

OBLAČILNICA ZA SLOVENIJO LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 7

priporoča svojo bogato zalogo manufakturnega blaga prvovrstnih čeških, nemških in angleških tovarn. Državni nameščenci-dobe blago tudi na obroke proti predložitvi legitimacij.

Naš rod.

Kdaj izide prva številka »Našega rodu«?

Vsled podaljšane termina se bo nekoliko zakasnila. Upamo pa, da jo dobe naročniki sredi decembra.

Kakšen bo list?

Tako nas vprašujejo od vseh krajev. Odgovarjamo na kratko: lep, dober in zanimiv, da namenoma ne povemo več, ker nam bo ljubše, ako bodo to drugi povedali.

Kakšni so dosedanje rezultati?

V pretežni večini zelo zadovoljivi, ponekod naravnost sijajni. Imamo tudi celo vrsto šol s 50—100% naročnikov. Seveda so vmes tudi take, od katerih smo pričakovali več, nego so nam dale. O končnem rezultatu pa še ni mogoče izreči prave sodbe, ker je gros naročil še na poti.

Ne trajte z dopisnicami in položnicami.

Poslali smo jih po sedem za vse leto in ne samo za ta mesec. Nekateri razredni naročajo sami zase, namesto da bi naročili preko svojega poverjenika skupno za vso šolo. To nam povzroča mnogo nepotrebnega dela in stroškov. V naročilni knjigi ima vsaka šola samo eno rubriko, sicer bi morala biti ta knjiga debeljša od sv. pisma in bi ji moralo streci najmanj sedem pisarjev. Zato prosimo vse, da se ravnate po navodilih, ki jih imate na vsaki naročilnici in smo jih še obširneje pojasnili v »Učit. Tovarišu«.

Mazi.

Mladinska Matica.

V POJASNILO.

Odbor Mladinske Maticе smatra kot svojo dolžnost, da dodatno k obvestilu poverjenišva, da smo mu vrnili mandat za ustanovitev in izdajanje novega mladinskega lista, na kratko sporoči članstvu, kaj ga je napotilo k temu sklepu.

Odbor je po resnem preudarku prišel do zaključka, da iz načelnih razlogov ne more ustreči sklepu širjega sosveta, ki mu je priporočil tov. Ribičiča kot edinega urednika mladinskega lista. Odbor je sicer vedno pripravljn, upoštevati vsak nasvet širjega sosveta, ki ga narekuje skrb za podjetje, vendar je smatral zgornji sklep širjega sosveta kot indirektno in brez motivacije izrečeno nezupnico drugemu že imenovanemu uredniku tov. Seliškarju. Zato tudi ni mogel nanj pristati in imenovanja anulirati, ker je prepričan, da bi bil sicer kršil osnovno organizacijsko načelo enakopravnosti vseh članov učiteljske organizacije.

Na drugi strani pa je bil odbor od vsega početka uverjen, da je široko zasnovan načrt mladinskega lista izvedljiv le ob enodušnem sodelovanju vsega učiteljstva ter vseh organizacijskih činiteljev in bi vsako nesoglasje med njim in širjim sosvetom vsako akcijo resno ogrožalo. Zato ni videl drugega izhoda kot vrnitev mandata.

Priporočamo vsemu članstvu, da se za mladinski list, ki ga bo za sedaj izdajalo poverjenišvo, z vso vnemo zdajame — enako kot za publikacije Mladinske Maticе — in pripomore akciji do polnega uspeha.

Ljubljana, 22. novembra 1929.

Za odbor Mladinske Maticе:

F. Lužar, predsednik.

J. Pahor, tajnik.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.

8 dnevni prikrejevalni celodnevni tečaj v božičnih počitnicah priredi

Zasebno krojno učilišče
Ljubljana, Stari trg 19

Gospodične, ki imate veselje do krojenja, prijavite se čimprej. Informacije brezplačno.

Osebnostne zadeve.

— Usposobljenostni izpiti v novembru 1929. na državnem moškem učiteljskem v Mariboru. Pod predstvom ravnatelja dr. Po- točnika so polagali v novembru (od 14—26) usposobljenostni izpit pred usposobljenostno komisijo v Mariboru sledeči kandidati(inje): Antonac Ada, Aleksič Filomela, Belec Janez, Bergant sr. Deodata, Bernot Nada, Borko El- vira, Cvetko Radovan, Čretnik Josipina, Druškovič Franc, Golobič Marta, Gorup Ma- rija, Grmovšek Ljubislava, Iskra Zora, Jan- čar Kristina, Hauptman Maksima, Jerle Zor- fija, Jurinec Emilija, Kavčič Jadviga, Kajč Vera, Klun Karla, Kotnik Ana, Kovač Zupa- nič Frančiška, Krašovič Mihaela, Jordan Jože, Korenjak-Praprotnik Terezija, Kump Anton, Kurbus Milena, Lenartič Marija, Luževič Jo- zefa, Ostere Marija (z odliko), Majerhold Marija, Mohorko Ciril, Ozvatič Leopoldina, Pavlič sr. Cecilija (z odliko), Pirnik Maks, Pogačnik Štefka, Prisljan Janko, Pertot Milan, Prelog Cecilija, Prelog Miloš, Puppis Zora, Raduha sr. Ligvorija, Rajh Matilda, Raybar Friderika, Regoršek Avrelia, Rojnik Maria, Rojnik-Turnšek Silva, Rošker Janez, Roškar- Vunderl Neža, Röck Marija, Rus Ottilija (z odliko), Rogl Franc, Samsa Marija, Schaur Lea, Smodič Anton, Škerget (Karel), Škufca Jožef, Stres Boris, Skilan Jože, Štefančič Jakob, Šuligoj Avgust, Šumer Ida, Tivadar Janez, Trobina sr. Dulcissima, Urankar Ma- rija, Urbajs Alojzija, Vavpot Mihaela, Ver- bek Neža, Tovstovršnik Ljudmila, Verčkov- nik Miroslava, Vičar Franc, Visenjak Marija, Vojska Terezija, Zorjan Justina, Žlindra El- vira, Zolnir Bogdan.

Na debelo. Na drobno.

FR. M. ROZMAN

Modna trgovina in strojno pletenje. Priporoča svojo bogato zalogo pletenin. Okusni vzorci. Zmerne cene. LJUBLJANA, ŽIDOVSKA ULICA ŠT. 7.

RISALNA ORODJA kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik Ljubljana, Stari trg 9.

Naša gospodarska organizacija.

—g Po uradnem nalogu in opravičeni po- trebi se morajo do konca novembra dvigniti zavarovalnine šolske imovine (poslopja, in- ventar). Ker so zgorljivi deli obče vredni naj- manj 100.000 Din, so razlike kaj visoke. Po- srečilo se nam je skleniti dogovor z nekim g. zavarovalnim uradnikom, ki bi prevzel izposlovanja poviškov in novih zavarovalnin (bodisi požarnih ali življenskih) in bi od svoje provizije daroval Učiteljskemu domu v Ljubljani znatno podporo. Šolske upravi- telje prosimo, naj ne prijavljajo poviškov di- rektno zavarovalnicam, pač pa potom načel- stva Učiteljskega doma, sedaj Cerklje pri Kranju, ki bo vodilo na ta način natančno evidenco. Prijaviti je na dopis število za- varovalne police, zavod, dosedanja zavarov- valno vsoto, zaželeni povišek. Letna zavarov- valnina za 100.000 Din znaša od 250 do 300 Din in je pri vseh zavodih precej enaka. (Po- slovanje ni konkurenčno). — Za načelstvo Učiteljskega doma v Ljubljani Josip Lapajne, Cerklje pri Kranju.

— Značilen dar Učit. domu v Mariboru. Znana trdka Karo-čevljev — D. Roglič v Mariboru je darovala Učit. domu v Mariboru znesek 200 Din. To je tem bolj značilno, ker je to ponoven dar iste trdke docela iz last- nega nagiba. Da bi bilo mnogo posnemoval- cev. Hvala!

Ferijalni Savez učiteljstva.

—f Vse tovariše(ice), ki so se leta 1926. o velikih počitnicah udeležili ferijalne po- učne ekskurzije po CSR naprošam, da mi pošljejo naslove z znamko, ako reflektirajo na fotografijo, posneto na sokolski tribuni v mestu Přerovu (rojstnem kraju Komenske- ga)! — Sl. Mrovlje, učitelj, Slovenjgradec.

Dr. G. PICCOLI — lekarnar v Ljubljani priporoča pri zaprtju in drugih težkočah svojo preizkušeno

želodčno tinkturo

Naročila točno po povzetju.

Pevski zbor UJU učiteljstva.

—pev. Dosedaj so člani vrnili 30 podpi- sanih izjav. Nadaljne izjave je poslati tajniku Dragu Zupančiču, Ljubljana, Gluhonemnica. Ves pevski program za turnejo je, razven par narodnih pesmi, stari, naštudirani. Prispevek je poslati poljubno, čim preje, tem bolje. Odbor.

OBLEKE moške, fantovske in deške, reglane, površni- ke, usnjate suknjiče, trenchcoat in dežne plašče

KUPITE sigurno najceneje v konfekcijski industriji

JOSIP IVANČIČ * LJUBLJANA Dunajska cesta 7.

Oglejte si velikansko zalogo! Lastni izdelki!

Stanovska organizacija UJU

Iz odsekov pov. UJU.

Šolsko-upravni odsek pov. UJU v Ljubljani je na svoji seji dne 23. novembra 1929., ka- tere se je udeležilo 6 članov, razpravljalo o došlih predlogih in prošnjah za pojasnila. Predsednik tov. Lampret je otvoril sejo ob 15-15 uri. Zapisnik zadnje seje je bil prečitan in odobren. Poslovnik odseka je gotov, a se bo iz tehničnih razlogov razpravljalo o njem na prihodnji seji, ki se bo vršila dne 21. de- cembra t. l.

Na predlog društvenega odbora kamni- škega učiteljskega društva naj pov. posredu- je, da se umakne klavzula glede predlaganja prošenj za položajno plačo z dnem dospelosti iste, je poverjenstvo poslalo Izvršnemu od- boru izčrpano predstavko s prošnjo, naj izpo- sluje pri ministrstvu, da bo smelo učiteljstvo vlagati prošnje za položajno plačo vsaj en mesec pred dospelostjo. — Na vprašanje, ali je dolžan učitelj nadomeščati odpadlo vero- učno uro in to tudi tedaj, če veroučitelj po- zneje nadomesti odpadlo veroučno uro, je odsek mnenja, da je ta zadeva medsebojnega sporazuma med veroučiteljem in šolskim upraviteljem. Učitelj je dolžan učiti le svoje ure po urniku in se pouk vrši sploh po načrtu (urniku). Če pa naznani veroučitelj pravo- časno, da je zadržan in obenem sporoči, ali in kdaj nadomesti odpadle ure, spremeni šolski upravitelj urnik in je zadeva urejena.

V interesu rednega pouka in veroučite- ljev samih — ker dobe nagrado od dejanskih ur pouka — je, da urede zadevo pravočasno sporazumno z upraviteljem, kar vsestransko gotovo blagodejno vpliva na razvoj šolskega napredka in ljubavi do šole, če vidi ljudstvo, da delujeta učitelj in veroučitelj harmonično.

Ker je nov osnovnošolski zakon pred- durni in se izdeluje k temu zakonu tudi učni načrti, je odsek obravnaval predlog okr. učiteljskega društva za Mežico, ki poziva po- verjenstvo, naj skliče anketo za sestavo učnih načrtov, ki naj se potem predlože v odobritev ministrstvu. Odsek je mnenja, naj Izvršni odbor pojasni ministrstvu, da so po- trebne za sestavo enotnih načrtov ankete, ki naj se skličejo najprej pri vseh poverjeni- štvih UJU in končno anketa pri ministrstvu, ki naj si potem osvoji vse najboljše gradivo in sestavi načrte, ki bodo vsem zahtevam in potrebam nove šole odgovarjali.

Dalje je odsek razpravljalo o predlogih, ki se nanašajo na šolski zakon in uredbo k temu zakonu.

Iz društev:

Vabila: — SVETOLENARSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v sredo dne 4. de- cembra 1929. na osnovni šoli pri Sv. Lenartu v Slov. goricah ob 10. uri. O spoznavanju otroškega duševnega razvoja kot podlaga za novo šolo bo predaval tov. Skala iz Maribora.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SLO- VENJGRADSKO OKRAJ bo zborovalo v sobo- to dne 7. decembra 1929. ob 9. uri v Slo- venjgradcu po sledečem sporedu: 1. Zapis- nik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi. 3. Poro- čilo o seji ožjega sosveta UJU. 4. Predavanje tov. Antona Skale iz Maribora o temi »Spo- znavanje otroškega duševnega razvoja je osnova nove šole«. 5. Slučajnosti. Po zboro- vanju se vrši v istem prostoru predavanje

mariborske »Zveze kulturnih društev« (pro- svetni dan). — Člani(ce) naj do tega dne spo- roče naslove knjig, ki bi se naj naročile za okrajne učiteljske knjižnice. — Udeležba je obvezna. Odsotnost je opravičiti!

— ŠMARSKO-ROGAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo dne 7. decembra ob 10. uri v Rogaški Slatini. Razven običajnih točk je na dnevnem redu referat tov. Rup- nika »Števila in številke«. — Naj postane dan zborovanja zopet naš praznik!

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KO- ČEVSKI OKRAJ zboruje dne 7. decembra 1929. v Kočevju, osnovna šola. Dnevni red: 1. Došli dopisi. 2. »Vzgojna in metodiška na- čela pri nas in drugod«, referira tov. L. Pi- brovec. 3. Situacijsko poročilo. 4. Slučajno- sti. — Tovariši! Pokažite stanovsko zaved- nost s tem, da se udeležite zborovanja!

— RADOVLJSKO OKRAJNO UČI- TELJSKO DRUŠTVO UJU zboruje v sobo- to dne 7. decembra 1929. v Ljubljani na dr- žavnem moškem učiteljskem v fizikalni dvo- rani ob 9. uri z običajnim dnevnim redom. — K polnoštevni udeležbi vabi odbor.

— GORNJEGRADSKO UČITELJSKO DRUŠTVO ima v soboto 7. decembra 1929. ob 11. uri na osnovni šoli na Rečici ob Sa- viniji svoje redno zborovanje s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika — tekoče zadeve. 2. Referat o kmetstvo-nada- ljevalnem šolstvu. — Predava g. prof. Krošl iz Maribora. 3. Mladinski list. — Dopisi. 4. Slučajnosti. — Ker je na sporedu važno in zelo aktualno predavanje prof. Krošla, pričakuje odbor polnoštevne udeležbe.

Predsednik.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KR- ŠKI OKRAJ vabi k izrednemu občnemu zbo- ru, ki se vrši v soboto 7. decembra t. l. v osnovni šoli v Krškem. Začetek ob 930 uri. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Spre- mamba društvenih pravil. 3. »Delovna šola v praksi«, predava tov. Drago Bitenc. 4. »Cep- ljenje, spravlanje in konserviranje kosta- njev-maronov«, predava in demonstrira g. Josip Strekelj, oblastni nadzornik za šolske vrtove v pok. 5. Samostojni predlogi. 6. Slu- čajnosti. — NB: Tovariši, ki so se prijavili k tečaju za cepljenje kostanjev, naj prinese s seboj ostre cepilne nože. Zaradi skupnega kosila prosimo prijav do 5. decembra na šol- skega upravitelja v Krškem. Event. samo- stojni predlogi morajo biti v rokah odbora najkasneje do 5. decembra, sicer se ne bodo mogli obravnavati na tem občnem zboru. Udeležba je za člane obvezna; kdor bi bil kljub temu zadržan, mora poslati odboru opravičilo do 5. decembra t. l. — Za odbor: J. Vanič, t. č. predsednik. Žnidarčič, t. č. tajnik.

— BELOKRANJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje v soboto 7. decembra (ne- kakor je bilo pomotoma javljeno 8. decem- bra) v osnovni šoli v Črnomlju. Pričetek ob 11. uri dopoldne. Na dnevnem redu so važna stanovska vprašanja, ureditev blagajne, po- ročilo o »Našem rodu«, referat tov. Zajca o nacionalni ekonomiji, popoldne pa se vrši te- čaj za vzgojo in cepljenje kostanjev. Naka- žite članarino za december in januar! Pova- bite na zborovanje vse tovariše in tovarišice, ki so došli v naš srez! — Odbor.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOZ- JANSKI OKRAJ zboruje v soboto dne 7. de- cembra 1929. točno ob 10. uri v Kozjem s sle- dečim dnevnim redom: 1. Situacijsko poro- čilo. 2. Dopisi. 3. »Nekaj misli o povojni mentaliteti«, ref. tov. J. Hernaus. 4. Pretres novih pravil UJU. 5. Slučajnosti. — Tovariši (ice) prosim pridite točno. Udeležba obvezna; odsotnost je treba opravičiti. Polnoštevne udeležbe pričakuje — odbor.

— CELJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v soboto dne 7. decembra t. l. na mestni osnovni šoli v Celju. Dnevni red po sklepih zadnjega zborovanja. Pedagoška centrala v Mariboru nam je zagotovila preda- vatelja. Knjižničar prosí vse izposojevalce knjig, da jih sigurno vrnejo! Zadnji čas je tudi, da poravnate članarino za šolsko Ma- tico; tudi šole se še niso vse odzvale. Začetek ob 9. uri. Polnoštevno udeležbo pričakuje odbor.

— KAMNJSKO UČITELJSKO DRU- ŠTVO zboruje v sredo dne 11. decembra 1929. v Domžalah ob 10. uri Dnevni red: 1. Situa- cijsko poročilo. 2. Aktualne stanovske zade- ve. 3. Predavatelj g. tov. sreski šolski nadzor- nik: Seznanjanje mladine z našimi pesniki in pisatelji. (Odlomek iz poglavja o poučevanju materinščine). 4. Slučajnosti. — Vsled važno- sti dnevnega reda so vsi nujno vabljeni! — Na željo poverjenstva, ki se hoče udeležiti zborovanja kamniškega učiteljskega društva — se vrši isto izjemoma na sredo — in ne na soboto kakor je bilo določeno na zadnjem zborovanju. Bomo zelo zadovoljni, ako nam referira tov. Dimnik tudi o šolskem zakonu. Odbor.

— OKRAJNO UČITELJSKO DRU- ŠTVO V LJUBLJANI zboruje v petek dne 6. decembra ob 8. uri v telovadnici II. deške osnovne šole z običajnim dnevnim redom.

Listnica uredniškega odbora.

Seja, 26. novembra 1929. Ožjemu sosvetu se priporoči, da honorira prevajalcem čeških izvornih dopisov prevode in enako tudi pre- vode iz čeških in bolgarskih listov. — »Samo- uprava v šoli«. Tovarišice prosimo, da pošlje svoj naslov s čitljivim podpisom. Na članke v »Popotniku« naj se odgovarja v istem listu. — Pravila UFS se ne objavijo v »Učit. Tov.« — »Izjava« od J. L. predloži pov. članom ožjega sosveta.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši znesek Din 5.—

Drevesničarjem ljubljanske okolice. Od- dam nekaj stotin črešnjevih, jabolčnih, hru- ševih, kutnovih in šipkovih divjakov. — I. Stupica, Sv. Peter pri Ljubljani.

18 Din likanje moške, damske obleke. Gg. čitateljicam inčitateljem se za likanje, čiščenje, popravlanje tudi obračanja garde- robe priporoča: Wallet Express, Ljubljana Stari trg 19.

L. MIKUŠ
LJUBLJANA
MESTNI TRG št. 15

DEŽNIKI
Na malo. Na veliko.
Ustanovljeno leta 1839.
Telefon šte. 2.282.

Kdor oglašuje
ta napreduje!

Za Jesen in zimo!
kupite volneno blago za obleke,
plašče, suknje itd.

pril
Novaku
spec. trgov. sukna
Ljubljana 15
Kongresni trg šte. 15

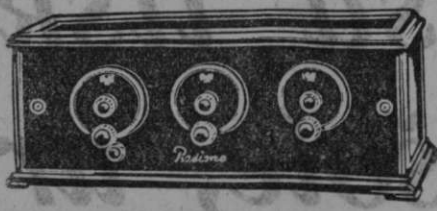
Najbolje in
najceneje

Drž. uradnikom tudi proti plačilu
na obroke

Oglejte si veliko izbiro!

**Vaša soba
naj bo
polna
pesmi
in godbe!**

Poslušajte predava-
nja in govore iz vseh
mest Evrope! - Učite
se tujih jezikov! —

Nabavite si radio-aparat! Obrnite
se naravnost na prodajni oddelek

RADIO LJUBLJANA

MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 37
LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA c. 5

Za vsakovrstna oblačila
zimske suknje, površnike, obleke, smučarske drese,
damske plašče, razno angleško in češko suknjo
(tudi na metre) je najugodnejši nakupni vir pri trvdki

DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA 3
DVORNI TRG 3

ROKAVICE, PERILO IN DRUGI MODNI IN ŠPORTNI PREDMETI VEDNO V ZALOGI.

MODNA IN SPORTNA TRGOVINA
P. MAGDIČ LJUBLJANA
 ALEKSANDROVA CESTA 1.
 VEDNO ZADNJE NOVOSTI ZA DAME IN GOSPODE.

Pelikan - Normbarve
 za Ostwaldov nauk o barvah
 izdelane po navodilih gospoda tajnega svetnika profesorja Ostwalda.
 Ceniki na zahtevo.
 Edini tvorničar:
GÜNTHER WAGNER
 HANNOVER IN DUNAJ

POZOR! Za šolske sobe, pisarne in telovadnice najboljše, najpripravnejše in najcenejše so **JUGO-LUC** peči (pravi domači izdelki), ki jih izdeluje in popravlja edinole domača tvrdka
JUGO-LUC, LJUBLJANA
 Puharjeva ulica števil. 3
 Zahtevajte cenike! Zahtevajte cenike!

šolske zvezke
 po nizkih cenah, iz najboljšega papirja s pivnikom izdeluje
UČITELJSKA TISKARNA
 Frančiškanska ul. 6

Najboljše kupite!
 Nogavice, damske in moške rokavice, triko perilo, puloverje, telovnike. (vestje), žepne robce, kravate, ovratnike, srajce, šifone, glote, čipke, vezenine, gumbe, DMC prejice, ročne torbice, aktovke, dežnike, športne ter toaletne potrebščine samo
Josip Petelinc, Ljubljana
 blizu Prešernovega spomenika, ob vodi.

Na obroke.
Oblačilnica „Ilirija“ vodi!
 Največja izbira.
 Najboljše blago.
 Najnižje cene.
 Najdaljši rok odplačevanja!
 Zahtevajte vzorce.
 Zahtevajte poset potnika.
Oblačilnica „ILIRIJA“, Ljubljana
 Mestni trg 17/I. Telefon 28-25.

Cenjenemu učiteljsstvu
 nudim največjo izbiro krasnih damskih plaščev, oblek, zimskih sukenj in trench-coatov.
 Olajšana plačila brez povišanja cen.
FRAN LUKIČ
 STRITARJEVA ULICA

Hotel „TRATNIK“
 Ljubljana, Sv. Petra cesta 25
 priporoča lepe zračne sobe

Dežne plašče
 kupite najboljše v novootvorjeni trgovini
Martin Jančigaj
 LJUBLJANA, Tavčarjeva 1
 Nasproti kavarne Evropa.

IZDELOVANJE DAMSKE IN MOŠKE KONFEKCIJE
„ELITE“
 D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
 PREŠERNOVA ULICA 9
 prodaja
 damske, moške in deške konfekcije.
 NA DEBELO! NA DROBNO!
 PRVOVRSTNO IZVRŠEVANJE PO MERI!

Novoporočenci!
 Pred poroko si oglejte:
 najcenejše zimnice, peresnice, otomane in druge potrebščine, pri tvari
F. SAJOVIČ, Ljubljana
 Stari trg 6.

PFAFF
 šivalni stroji
 posebno za šolsko uporabo zaradi lahkega teka. Pouk v vezenju in krpanju perila brezplačen.
 Ugodne cene.
 Plačljivo tudi na obroke. Šolska vodstva dobe popust.
IGN. VOK
 LJUBLJANA
 Tavčarjeva ulica števil. 7.
NOVO MESTO
 Glavni trg.

Specialna mehanična delavnica
Lud. Baraga // Ljubljana, Šelenburgova ulica 6.
 Se priporoča za popravila pisarniških strojev, reg. blagajn, foto, gramofonov in nalivnih peres.
 TELEFON 29-80
 Po najnižji ceni!

UVOZ ČEŠKEGA IN ANGLEŠKEGA SUKNA
A. & E. SKABERNE
 LJUBLJANA
 BOGATA IZBIRA

Naročajte vsa tiskarska dela za društva, šole, urade itd. itd. v Učiteljski tiskarni v Ljubljani!